

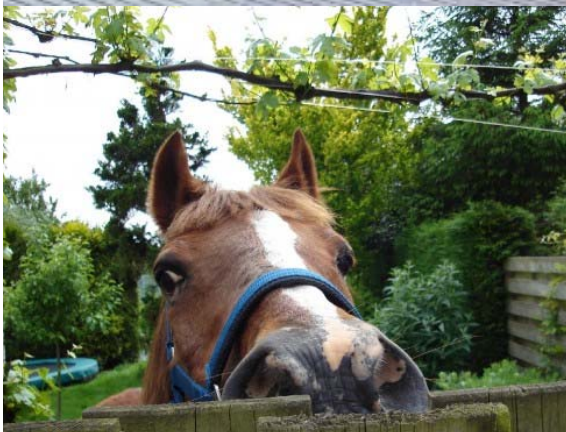

National Institute for Public Health
and the Environment
Ministry of Health, Welfare and Sport

Huis, tuin en -keuken zoönosen

8e Nationale symposium
zoönosen

Yvonne van Duijnhoven,
Hoofd Centrum Zoönosen &
Omgevingsmicrobiologie, RIVM

Waar komen zoönosen vandaan?

- Landbouwhuisdieren
- Vectoren (die zich voeden op gewervelde dieren)
- Wild levende dieren (inclusief exoten)
- Gezelschapsdieren

Huis-, tuin- en keukenzoönosen vind je in alle 4 de categorieën (direct contact, via ontlasting, via besmet voedsel/water, via lucht)

Een van meest beruchte huis- tuin- en keuken zoönosen in de wereld

RABIËS

- Jaarlijks wereldwijd 40.000-70.000 sterfgevallen, meestal na hondenbeet door rabide hond
- minimaal 10 miljoen mensen jaarlijks behandeling nodig na mogelijke blootstelling aan rabiësvirus.
- 'Ver van ons bed': in EU zoönose rapportage 0-2 gevallen per jaar
- NL is officieel rabiës-vrij,
- slechts 3 importgevallen in laatste 30 jaar

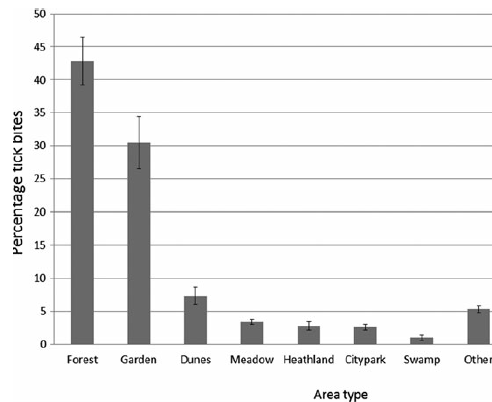

Meest voorkomende tuin-zoönose?

ZIEKTE van LYME

-24.042 meldingen 2012-2014
tekenradar.nl: 20% in tuin

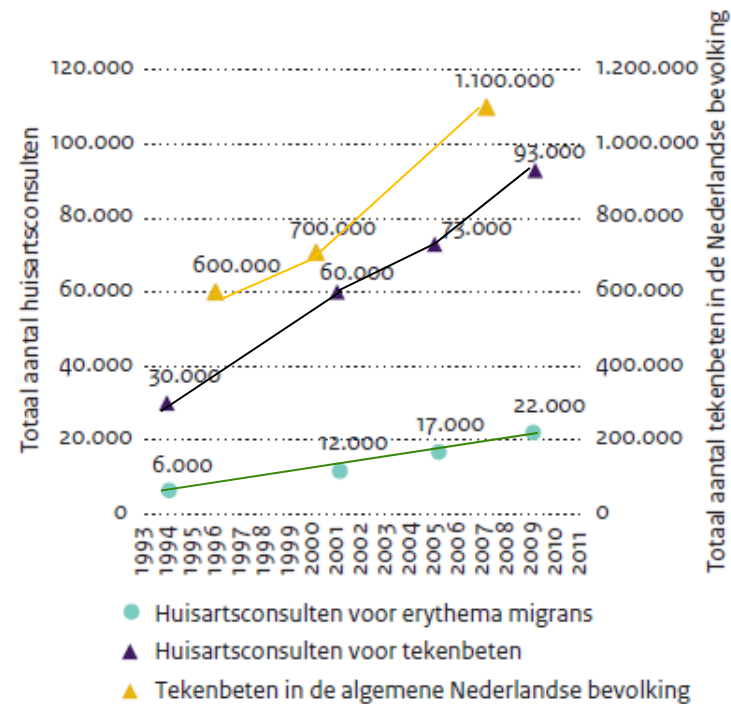
- 8.043 gemelde tekenbeten
WUR 2006-2010: 31% in tuin

High Risk of Tick Bites in Dutch Gardens

VECTOR-BORNE AND ZOO NOTIC DISEASES
Volume 13, Number 12, 2013
© Mary Ann Liebert, Inc.
DOI: 10.1089/vbz.2012.1194

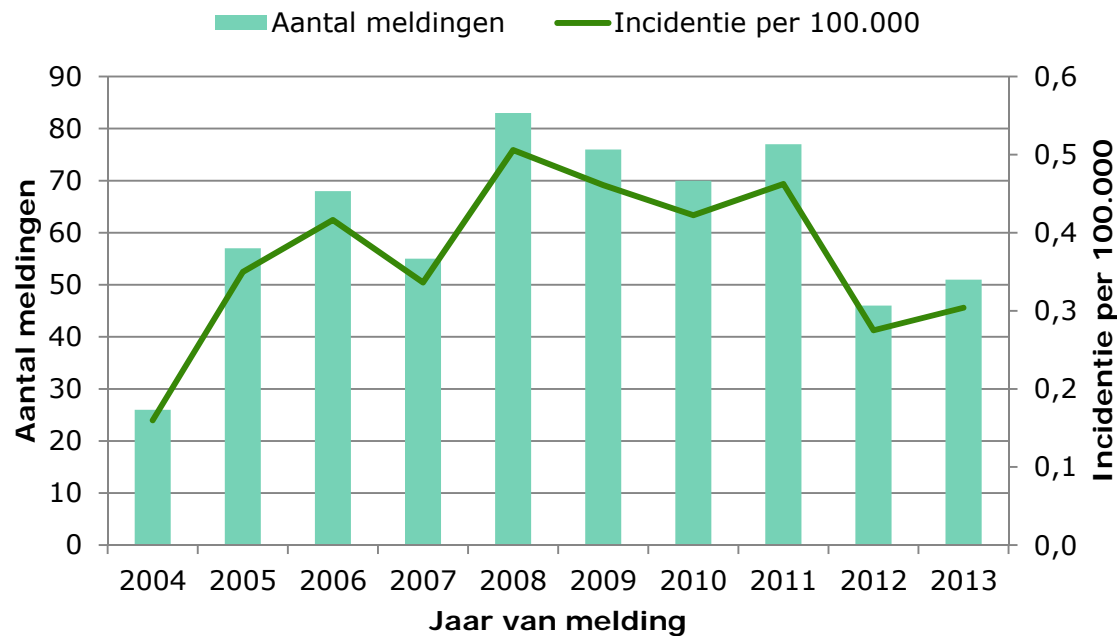
Figuur 3.4.1 Geschatte totale aantallen van tekenbeten in de algemene Nederlandse bevolking en van huisartsconsulten voor tekenbeten en erythema migrans.

Een huis-zoönose in opmars?

PSITTACOSE

2013: 67% meldt vogels in thuissituatie als meest waarschijnlijk bron

De keuken-zoönosen zijn klassiekers

Infectie van consumenten via voedsel, milieu, direct contact

- **Toxoplasma gondii**: 3620 DALYs per jaar (ca 500-1500 ziektegevallen pjr)
- **Campylobacter**: 3000 DALYs per jaar (99.000 ziektegevallen 2013)
- **Salmonella**: 700 DALYs per jaar (28.000 ziektegevallen 2013)

International Journal of Food Microbiology 156 (2012) 231–238

Contents lists available at SciVerse ScienceDirect

International Journal of Food Microbiology

journal homepage: www.elsevier.com/locate/ijfoodmicro

Disease burden of foodborne pathogens in the Netherlands, 2009

Arie H. Havelaar ^{a,b,*}, Juanita A. Haagsma ^{a,c}, Marie-Josée J. Mangen ^{a,d}, Jeanet M. Kemmeren ^a,
Linda P.B. Verhoef ^a, Sylvia M.C. Vijgen ^{a,c}, Margaret Wilson ^f, Ingrid H.M. Friesema ^a, Laetitia M. Kortbeek ^a,
Yvonne T.H.P. van Duynhoven ^a, Wilfrid van Pelt ^a

Toxoplasma, huis- tuin- en keuken in één!

- Consumptie besmet vlees of besmette groenten en fruit
(EU schatting 30-63% infecties bij zwangeren via vlees)
- 'Consumptie' oocysten uit kattenfeces via besmette aarde (tuinieren, zandbak) of tijdens verschonen kattenbak
(EU schatting 6-17% infecties bij zwangeren via aarde)
- Verticale overdracht tijdens zwangerschap
(schatting 2 congenitale infecties per 1000 levendgeborenen in NL)
- Zelden: Overdracht bij weefseltransplantaties
- Preventie: mijden blootstelling 1e trimester zw.schap
verhitten/invriezen/decontamineren vlees
lange termijn: ontwikkelen kattenvaccin

Huis-, tuin- en keuken zoönose met exotisch teintje

Import zoönosen via (il)legale handel in dieren (producten), met name exoten

Voorbeelden:

- Handel in puppies uit Zuid- en Oost-Europa (of meenemen zwervhonden – en katten)
- Baylisascaris in wasberen (groeierende populatie in Duitsland)

The screenshot shows a Marktplaats.nl advertisement for a pair of raccoons. The title is "koppel wasberen". The price is listed as €150,00, and it has been viewed 349 times since 02-09-11. The seller's name is "christel", who has been active on the platform for 3 years. The location is "Hoeselt, Buitenland" and the phone number is "0032475381990". There is a button to "E-mail deze adverteerder". Below the title, there is a photo of a raccoon eating. The "Kenmerken" section indicates the sex is "Meerdere dieren". The "Beschrijving" section states: "koppel wasberen zoeken een goede thuis. Het mannetje is 8j en vrouwtje 4j. Ze hebben al verscheidene nestjes gehad. Hier leven ze in een grote ren buiten."

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Hoe kun je ziek worden van dieren?

Op een beestachtig boeiende dag!

